

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баян-Өндөр сумын Сум хөгжүүлэх сангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: **БНА-2025/022/НА-СТА-ОНТС**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2025 оны 02 дүгээр сарын 25</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

НЭГ.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	201,249,060.00	201,099,060.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	21,279,060.00	58,040,540.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	21,279,060.00	58,040,540.00
3121	Төгрөг	21,279,060.00	58,040,540.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	21,279,060.00	58,040,540.00
33	АВЛАГА	179,970,000.00	143,058,520.00
336	Зээлийн авлага	179,970,000.00	143,058,520.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	179,970,000.00	143,058,520.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	179,970,000.00	143,058,520.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	201,249,060.00	201,099,060.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	201,249,060.00	201,099,060.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	201,249,060.00	201,099,060.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	201,249,060.00	201,099,060.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	201,249,060.00	201,249,060.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-150,000.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	201,249,060.00	201,099,060.00

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	50,000.00	00.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	50,000.00	00.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,000.00	00.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	100,000.00	150,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	100,000.00	150,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	100,000.00	150,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,000.00	150,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,000.00	150,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-50,000.00	-150,000.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-50,000.00	-150,000.00

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,575,000.00	36,911,480.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,575,000.00	36,911,480.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,575,000.00	36,911,480.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,575,000.00	36,911,480.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,575,000.00	36,911,480.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	00.00	150,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	00.00	150,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	00.00	150,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	150,000.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	150,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,575,000.00	36,761,480.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,575,000.00	36,761,480.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	43,734,060.00	21,279,060.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	45,309,060.00	58,040,540.00

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	201,299,060.00	201,299,060.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	201,299,060.00	201,299,060.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-90,100,000.00	-90,100,000.00
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	201,249,060.00	201,249,060.00
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	201,249,060.00	201,249,060.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	201,249,060.00	201,249,060.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-150,000.00	-150,000.00
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	201,099,060.00	201,099,060.00

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	97,719,000.00	150,000.00	97,569,000.00	0.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97719000.00	150000.00	97,569,000.00	0.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,719,000.00	150,000.00	97,569,000.00	0.2
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	97,719,000.00	36,911,480.00	60,807,520.00	37.8
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	76,440,000.00	36,911,480.00	39,528,520.00	48.3
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	21,279,000.00	00.00	21,279,000.00	0.0

ХОЁР. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 35,430.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 35,430.5 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 143,058.2 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2.1 Төлбөрийн акт

1. Энх мэнд саруул ХХК нь 2021 оны 03 сарын 10-д 40,000.0 мянган төгрөгийн зээлийг сумын “Халуун ус” байгуулах төслийн зориулалтаар 3 жилийн хугацаатай зээл авсан бөгөөд 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 35,430.0 мянган төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээл, зээлийн хүүгийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/361 дүгээр тушаал "Хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй

зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 3.4.5-д "Зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг сангийн дансанд төвлөрүүлэх", 6.9. дахь "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлнө" гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: "Энх мэнд саруул" ХХК-аар хугацаа хэтэрсэн 35,430.0 мянган төгрөгийг төлүүлж сумын Хоршоо хөгжүүлэх санд төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2.2. Албан шаардлага

1. Тайлант оны эцэст санхүүгийн тайланд 143,058.2 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэл байгаа бөгөөд тухайн байгууллагаас ирүүлсэн Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээл, зээлийн эргэн төлөлт, үлдэгдлийн дэлгэрэнгүй бүртгэл судалгаатай таарахгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх "Үнэн зөв байх", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах;" Хүнс хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгох шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх "Жижиг, дунд үйлдвэрийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага зээл авсан аж ахуйн нэгжийн холбогдох мэдээллийг агуулсан Зээлийн мэдээллийн нэгдсэн санг хөтөлнө." Гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: Зээлдэгч нарын мэдээллийг зээлийн мэдээллийн санд оруулж зээлийн үлдэгдлийг баталгаажуулж судалгааг үнэн зөв гаргах албан шаардлагыг хүргүүлж байна.

ГУРАВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Энх мэнд саруул ХХК нь 35,430.0 мянган төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлтэй байна.	1	35,430.0	1	35,430.0								
Тайлант оны эцэст санхүүгийн тайланд 143,058.2 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэл байгаа бөгөөд тухайн байгууллагаас ирүүлсэн Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээл, зээлийн эргэн төлөлт, үлдэгдлийн дэлгэрэнгүй бүртгэл судалгаатай таарахгүй байна.	1	143,058.2			1	143,058.2						
Нийт дүн	2	178,488.2	1	35,430.0	1	143,058.2						

ДӨРӨВ. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1		1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1		1					

ooOoo